

KÁDÁR SZÜLETÉSNAP

VAKVÁGÁNY?

Mi az, amit a Kádár-korszak 35 éve nem tudott elérni, de az Antall-kormánynak két év alatt sikerült? A szocializmust megszerettetni az emberekkel. – A viccet bizonyára ismerik. Annak a bizonyos korszaknak a névadójára, *Kádár Jánosra születésének 80. évfordulója alkalmából* emlékeztek tegnap – például a Munkáspárt (MSZMP) szegedi szervezetének székházában.

Az életrajz fejezeteit a kommunista párt történetének feltárása nélkül értékelni nem lehet. Ebben egyetértenek a mai kommunisták. Márpedig maguk is hézagos és elnagyolt ismeretekkel rendelkeznek az „elődpártok” viselt dolgairól. A Kádárra való emlékezés – mint mondták – arra alkalom, hogy erőt merítsenek az illegalitás nehézségeinek fel-emlegetéséből és egy pártjához hű kommunista életfordulóinak tanulságaiból. A kádári életút összegzése lehetőséget kínál, hogy a „szörnyű tévedések” is *nevükön neveztesse*nek. A kommunista mozgalom vakvágányai közül *Krajkó Gyula*, a párt városi elnöke megemlékező beszédében az ötvenes években kísértő belső terrort említette meg. Hibának nevezte, hogy a „szocialista tábor” nem vette tudomásul: két vágányon megy a fejlődés, a „harmadik világgal” kárpótolta magát ahelyett, hogy igyekezett volna felzárkózni a kapitalista országokhoz. „A nemzetközi munkásmozgalom nagy tévedése volt, hogy a két világháború között a Szovjetunióban kialakult, nem hatékony gazdasági mechanizmust erőltette a szocialista országokra, ahol a rendszerbe nem építette be a demokracizmust.” Máig ható kataszrofális hibának mondta, hogy mikor felismerte, a szocializmus e régióban sem tartható, akkor nem szervezetten vonult vissza a mozgalom, hanem vezetői otthagytak csapat-papot.”

A kádári életút mérlege? A szónok szerint az, hogy emberi és történelmi tévedései ellenére a „határon belül” kereste a jobb megoldást. Ezért érzik azt a mai kommunisták: az emberek többsége most sem Kádár-ellenes...

Délmagyarország, 1992. május 27.